FIB Folket i Bild
ny aktuell

PRIS 85 ÖRE
inkl. oms.
25/10 – 31/10
NR 43 · 1961

DETTA PILLER ÄR DET NYA PREVENTIV-MEDLET!

nov

Bland mördare i djungeln

Under det blodiga Chacokriget hängde Don Mauricios liv på en skör tråd. Båda parter hade satt ett pris på hans huvud. Men han kunde konsten att slå tillbaka

ROLF BLOMBERG möter DON MAURICIO

UNDER CHACOKRIGET, berättade Don Mauricio, tog dom livet av mej ganska ofta. Minst tjugo gånger, om man fick tro tidningarna! Jag minns t ex då jag var i Formosa i Argentina och blev intervjuad av en krigskorrespondent och nämnde för honom detta pressens tilltag att titt och tätt avliva mej. Han trodde kanske det var en överdrift. Men just då kom polischefen förbi och gav mig sista numret av Gazeta de Tucumán. Där stod med feta bokstäver på första sidan:

LOS POBLADORES MAURICIO JESPERSON Y FAUSTINO ORTIZ FUSILADOS POR EL CORONEL PARAGUAYO PLACIDO JARRA. JEFE DE LOS MACHETEROS DE LA MUERTE.

(Kolonisatörerna Mauricio Jesperson och Faustino Ortiz arkebuserade av den paraguayske översten Plácido Jarra, ledare för macheteros de la muerte.)

— Och nog hade Jarra gärna satt en kula i mej, om han kunnat, sa Don Mauricio. Han var en i Paraguay känd politiker och hade bildat en frikår som han döpt till Los macheteros de la muerte. Machetero kallas den som hanterar en

machete, en väldig skogskniv, så kanske man skulle kunna översätta frikårens namn till Dödens knivskärare. Dessa macheteros hade mobiliserats bland det värsta, mest fruktade slöddret i Paraguay — tjuvar och mördare som släppts lösa från fängelserna — och de härjade vilt bland civilbefolkningen i bolivianska Chaco, de brände och mördade och våldtog kvinnor.

Jagad av bolivianer

Hur gärna hade jag inte önskat bekämpa dessa skurkar, men jag var själv jagad av bolivianerna, falskeligen beskylld för att stå i Paraguays tjänst, och jag kunde därför ingenting göra. Då emellertid ryktet om macheteros vilda framfart bland mina egna nybyggare nådde mig på den argentinska sidan av Río Pilcomayo, dit jag hade flytt, sadlade jag min häst och red utmed floden för att försöka få kontakt med folk som kunde ge mig närmare upplysningar. Jag höll mig i den täta, svårgenomträngliga strandvegetationen för att inte bli upptäckt.

Ovanför en plats vid namn Campo Azul öppnade sig slättlandet, och där, under några lummiga algarobeträd, såg jag ett tält och kring detta några få människor.

Försiktigt närmade jag mig stranden och spejade genom snåren, och då kände jag igen min gamle vän pastor Stahl och de andra tyska missionärerna som bodde vid Fortín Km. 4 — ett av de bolivianska forten. Som inga andra personer syntes till, band jag hästen, klädde av mig och sam över floden. Förvånade och glada omringade mig dessa goda människor och tryckte mina händer.

Belägrad av svin

På min fråga vad de gjorde här, berättade de att macheteros de la muerte på natten hade gjort ett anfall mot Fortín Km 4 och skjutit ned en vaktpost, och missionärerna lika väl som civilbefolkningen hade funnit det säkrast att fly. Som bekräftelse på pastor Stahls redogörelse dök just då Honorio Montaña, fredsdomaren vid Fortín Km 4, upp. Han företedde en förskräcklig anblick. Sönderrivna kläder, blodiga händer, skråmor i ansiktet. Hans tal var osammanhängande. Det var nästan omöjligt att i denna sorgliga figur känna igen den annars om sin myndighet så medvetne och ganska arroganta herre.

Forts. sid. 52

Varför Algesal snabbt lindrar
REUMATISKA OCH ANDRA MUSKELSMÄRTOR

Så snart värken sätter in lindrar Algesal
● reumatisk muskelvärk och styvhet i lederna ● värk vid hastiga väderleksförändringar ● nevralgier, vrickningar och sträckningar, ryggskott ● nackstelhet ● värk efter hårda kroppsövningar under arbete och idrott.

Eftersom det direkt angriper det smärtande stället (genom sin djupgående, snabbt genomträngande förmåga) lindrar Algesal smärtan, så snart salvan trängt in i huden — snabbt och behagligt — utan att hetta, utan att irritera huden. Vänta inte tills smärtan slår till med att köpa en tub Algesal. Ha alltid tillhands i husapoteket en tub Algesal för snabb lindring av smärtorna. Säljs receptfritt på alla apotek.

Smärtan slår till plötsligt. Ha alltid tillhands i husapoteket en tub Algesal för snabb lindring av smärtorna.

Snabbverkande, genomträngande, smärtstillande salva

US patent nr 2596674

FIB:s Lyxpenna
pris 18:75 + oms
speciell presentpenna med elegant guldhuv av en ny legering av utomordentlig beständighet. ● 14 karats guldpenna m. iridiumspets. Beställ i dag från
★
FIB:s FÖRLAG
Box 118 - Stockholm 1

Har Ni DRAG i Er bil?

Drag i motorn är bra, men — drag inne i vagnen ett oljyl Lösa tätningslister fäster Ni säkert på ett ögonblick med
CASCO KONTAKTLIM
ett gummilim för svårlimmade material — gummi, plast, metall m. m. Ger en bergsäker, färglös och vattenfast limfog. Spackel medföljer.
LIMMA, LAPPA, LAGA MED LIM FRÅN CASCO

Blötlägg med

De ville döda mej

Med eländig röst berättade han om sin flykt, som varit en sannskyldig via dolorosa bland taggiga buskar och snår. Till råga på eländet hade han stött på en väldig vildsvinshjord och i största hast måst rädda sig upp i första bästa träd, som olyckligtvis var en mistol, taggig som en nåldyna. Där uppe hölls han fången hela natten av den rasande svinhjorden. Många gånger var han på väg att svimma av utmattning och smärta, men kärleken till livet och vetskapen om att svinens betar skulle misshandla honom ännu ohyggligare än mistolträdets taggar, gjorde att han höll ut. Äntligen drog svinhjorden bort och fredsdomaren hasade sig ner från trädet och sprang för glatta livet ut mot slätten, där han hade turen finna missionärernas läger.

Efter någon timma med mina vänner sam jag över floden igen och fortsatte min färd, tills jag kom mitt emot ett nybygge, vars ägare, Juan Marcos Alanez, jag trodde mig kunna lita på. Då jag såg honom komma ner till floden för att hämta vatten, gav jag mig till känna och bad honom med tecken komma över till mig. Han tittade bekymrad ut över floden, där strömmen var stark och det gick ganska höga vågor, skakade sen på huvudet och visade med gester att han var en dålig simmare och inte hade någon häst som kunde ta honom över. Han lät mig också förstå att han var ensam, så det var ingen fara för mig att simma över floden. Han satte ifrån sig spannen och väntade på mig.

Alltså klädde jag av mig, kastade mig i vattnet och sam över, och sen följde jag Juan in i den täta strandvegetationen.

— Och vad säjer dom om mej, frågade jag.

— Det är detsamma: order att skjuta er.

Vi låg där och samtalade, då jag plötsligt hörde att det knakade och prasslade i bambun som om någon trängde sig igenom snåren. Sen tystnad.

Så såg jag bambun öppna sig, såg toppen av en boliviansk uniformsmössa, sen ett mörkt ansikte med ögon som stirrade på mig. Det här är slutet! tänkte jag.

— Es usted Don Mauricio? Är ni Don Mauricio, frågade soldaten.

Han bar sitt gevär på axeln och gjorde ingen ansats att använda det. Men nu dök fler soldater upp. De hade gevären i handen.

På jakt efter mördarna

När jag låg där fullkomligt naken och obeväpnad, kände jag mig till att börja med mycket enkel och lika försvarslös som ett barn som just kommit till världen.

Då sa soldaten:

— Jag har muntlig order från löjtnant Rodríguez vid Km 4 att ni har fri lejd att fara till högkvarteret Muñoz, kallad av general Arturo Guillén. Ni ska snarast bege er dit.

— Hälsa löjtnant Rodríguez och tacka honom för hans vänlighet, svarade jag, och underrätta honom om att jag skall inställa mig så snart som möjligt.

Så gick de! Jag sträckte ut mig, kunde ingenting säga. Spänningen hade varit för stor. Då jag så småningom kom till mig igen, vände jag mig mot min vän. Han hade varit paralyserad av skräck. Men nu kryade han till sig och sa:

— Don Mauricio! Tro inte på dem! Det är en fälla! För tusan — gå inte dit!

Men följande dag på eftermiddagen följde jag med en lastbil, som skulle fara till Fortín Km 4, och här fick jag bekräftelse av kommendanten att bud utgått att tidigare order om mitt fängslande eller avlivning var upphävda, att jag var rehabiliterad. Det var med en härlig känsla av frihet jag red därifrån; jag var inte längre var mans byte, ett jagat villebråd! *Hur* jag nu äntligen blivit rentvådd är en annan historia — men jag kan nämna att till stor del hade jag mina vänner Gustaf och Sofia Forselius att tacka för den saken.

Nu kände jag, att det första jag måste göra, var att ta itu med los macheteros de la muerte. När jag red i sydöstlig riktning såg jag spår efter bolivianska ryttarpatruller men inte efter macheteros; de höll sig tydligen på den argentinska sidan av Pilcomayofloden, där de behandlades som gäster trots att Argentina officiellt kallade sig neutralt. Underrättelsetjänsten visste berätta att Plácido Jarra efter flykten från Fortín Km 4 begett sig till Asunción, huvudstaden i Paraguay, via de argentinska

forten - Salazár och Formosa. Men han kunde vara tillbaka vilken dag som helst, redo för nya våldsdåd, och mitt goda uppsåt var att nu tala med nybyggarna om möjligheten att slå oss samman till gemensamt försvar mot macheteros och försöka göra ett slut på deras härjningar. Alla jag talade med var villiga att följa mig — och inte bara villiga, de hade ingen högre önskan än att peppra macheteros usla kroppar fulla med kulor.

Jag fick ihop ett 40-tal man, nästan alla beväpnade med Winchester kaliber 44, några med Mauserkarbiner och f ö fanns för närkamp en och annan revolver. Våra hästar var bra och snabba — men inte för att fly, utan för att jaga dessa eländiga, fega kräk som så stormodigt kallade sig Dödens knivskärare!

Sedan red vi mot Pilcomayo och på natten skickade jag ut en patrull för att undersöka den kringliggande trakten. Den kom tillbaka efter ett par timmar med den goda nyheten att man upptäckt lägereldar, och allt tydde på att det var macheteros bivack.

Det stora bakhållet

Vi visste att macheteros för det mesta höll sig på vägarna av rädsla för att rida bort sig i markerna, så på båda sidor om en skogsväg som ledde från macheteros läger lade vi oss i bakhåll.

Vid ljusningen kom en förtrupp på fjorton man ridande. De passerade oss på fyrtio eller femtio meters avstånd. Vi lät dem dra förbi. Vi var rädda att våra hästar skulle gnägga och förråda oss, men de höll sig tysta. Inte heller upptäckte macheteros spåren efter halva vår trupp som ridit över vägen för att ta ställning på andra sidan.

Efter en stund kom huvudstyrkan sorglöst ridande. Den såg ut som en trupp tiggare.

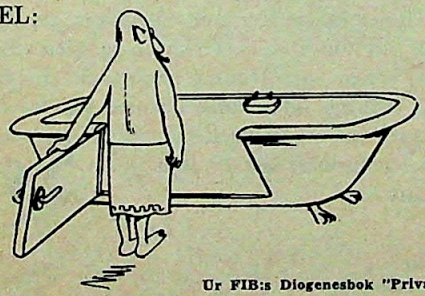
När vi hade fått macheteros mellan våra båda styrkor, brakade det löst! Det blev full panik, en förfärlig villervalla! Alla kastade om för att fly, hästarna stötte emot varandra, några föll omkull, ryttare kastades av.

Vi upptog förföljandet av de flyende macheteros som ursinnigt piskade på sina hästar och satte kurs mot floden. Förtruppen, som hade hört skotten, flydde också mot Pilcomayo. Alla tog sig över floden på ett vadställe och försvann in på den argentinska sidan.

Några av våra män hade lämnats kvar för att infånga hästar utan ryttare. De rapporterade att inga sårade fanns — men sju döda.

Efter denna beta var det slut på macheteros härjningar bland bolivianska nybyggare.

HANEL:

Ur FIB:s Diogenesbok "Privat".

KONGO forts

Rikedom och — svält

En brandskadad katangesisk DC-4:a ligger framför stationsbyggnaden och ett stycke därifrån en svårt bombskadad DC-3:a. På fältet står också ett av president Tshombes (ursprungligen tre) röd-vita reajaktplan av typen Fouga, ett franskbyggt, tämligen långsamt övningsplan, som förorsakat så många spekulationer kring den hammarskjöldska flygolyckan. Det var en av fougorna som anföll FN-trupperna på flygfältet och därvid även bombarderade egna plan.

Ett av Tshombes tre jaktplan har störtat, ett — det som förknippats med Hammarskjölds plan — finns på Kolweziflygfältet, det enda flygfält som nu hålls av Tshombetrupper i Katanga, och det tredje står nu på Elisabethvilles flygplats svårt vandaliserat. De fruktade ghurkas hackade i strid mot givna order sönder hela instrumenteringen efter bombraiden. Man tror att Tshombes enda återstående jaktplan förs av en belgisk löjtnant assisterad av en fransman. Belgierna i Elisabethville kallar fougan för "Jaktplanet som får alla att darra".

Katanga är Afrikas rikaste provins och vad naturtillgångarna beträffar är det ett av världens bäst tillgodosedda landområden. Ändå är det ett fattigt, kargt land med röd jord och förbrända buskskogar. Infödingsbyarna med sina mörka stirrande folkhopar och gläfsande byrackor påminner om stenåldersbyar. Rikedomarna ligger under jorden, under svältens negerhyddor. Och den fattiga befolkningen får ingen del av den.

Här finns koppar, uran, mangan, tenn, kobolt, zink och dussintals andra mineraler. Det var från Katangas urangruvor, världens rikaste, som amerikanerna hämtade materialet till atombomberna under andra världskrigets slutskede.

Överallt ser man smältugnar och uppfordringsverk. De tillhör Union Minière de Katanga, det stora belgiska gruvbolaget. Gruvbolaget satsar hårt på Tshombe för att själv kunna sitta i orubbat bo.

Katanga svarar för 65 procent av Kongos inkomster. Enklare kan Kongo-problemet inte uttryckas.

Problemet består — och vad gör FN, vad gör våra svenska trupper i denna värmedallrande afrikanska krutdurk med dess primitiva lidelser och hänsynslösa intrigspel?

Jo, FN kan endast fortsätta att söka förmå Tshombe att träffa överenskommelse med centralregeringen i Leo. Premiärminister Cyrille Adoula vågar i nuvarande läge inte sopa bort Tshombe och hans män från den politiska ledningen i provinsen. Det skulle kunna leda till långvariga, betydligt allvarligare konflikter i Katanga.

FN:s ursprungliga uppgift i Katanga var att avlägsna de vita officerarna i Tshombes armé, upprätthålla ordningen och förhindra inbördeskrig. Att fängsla eller förjaga Tshombe strider mot de resolutioner som antagits. Även om FN:s talesmän solidariserat sig med Adoulas strävan att göra slut på Katangas självständighet, kan man inte beröva Tshombe hans ställning som provinsregeringens chef.

